

EEN BELEVENIS OP DE DIEMERZEEDIJK

Nirk Zijlmans

Vlak bij Amsterdam, aan de oostkant, ligt een paradijsje. Toch is het een van de meest vervuilde gebieden van Nederland: het was vroeger een stortplaats voor huis-, bouw- en chemisch afval. Al meer dan tien jaar is het gebied, aan weerszijden van de Diemerzeedijk, afgesloten voor het publiek, in afwachting van de sanering. Er heeft zich een uniek natuurgebied ontwikkeld, waar de mens niet ingrijpt.

Foto's Nirk Zijlmans

Als liefhebber van de natuur maak ik regelmatig wandelingen en fietstochten rond mijn woonplaats Amsterdam. Twee jaar geleden werd ik opmerkelijk gemaakt op het bestaan van een natuurgebied langs de Diemerzeedijk. Na een eerste bezoek volgden er nog vele, want het terrein is erg afwisselend en rijk aan vogels en zoogdieren. Aan de noord-oostkant ligt een brede strook, langs de oever van het IJsselmeer, met rietvelden, ruigte-vegetaties en wilgebossen. Havik en sperwer proberen er regelmatig een vogeltje te verschalken. Aan de zuidwestkant is het terrein smaller, het Amsterdam-Rijn-kanaal vormt hier een scherpe begrenzing. De hoge, met tropisch hardhout beschoeide oever van het kanaal is een onneembare hindernis voor dieren die proberen over te steken. Heel wat reeën vinden hier de dood, op zoek naar nieuwe leefgebieden.

Vooraf 's ochtends vroeg en 's avonds kom ik op de Diemerzeedijk. Zwoele zomeravonden zijn speciaal aantrekkelijk. De nazang van zomervogels hangt als een warme deken over het gebied, en de viervoeters verliezen iets van hun natuurlijke schuchterheid en komen behoedzaam uit hun schuilplaatsen. Het grote aantal konijnen oefent een onweerstaanbare aantrekkingskracht uit op roofdieren als vos en hermelijn. Af en toe kom je zomaar een vos tegen op het pad. Volgens Martin Melchers heeft dit gebied de hoogste hermelijn-dichtheid van Amsterdam en omgeving. Een

keur aan schuilplaatsen, goede dekking door hoog opgaande vegetatie en een hoog prooiaanbod spelen daarbij een belangrijke rol.

Op een ochtend was ik getuige van een 'ontmoeting' tussen een hermelijn en een door myxomatose geteisterd konijn, midden op de weg. De ongewone traagheid van de actie bood mij de gelegenheid wat foto's te maken. Normaal doodt een hermelijn zijn prooi met één snelle beet, maar dit dier viel herhaalde malen aan, en moest het uiteindelijk zelfs opgeven! Een raadselachtige afloop. Was de hermelijn nog onervaren, of zelf verzwakt? Of reageerde het konijn, vanwege de myxomatose, op een ongewone manier? In elk geval ont kwam hij in de begroeiing naast de weg.

Het is eigenlijk ongelofelijk, dat in een gebied met zo'n achtergrond de natuur zijn kans grijpt en de mogelijkheid biedt zulke bijzondere waarnemingen te doen. Met de sanering in aantocht, en de plannenmakers gereed om hun natuuronvriendelijke visie aan dit soort verdwijnende overhoekjes op te dringen, wordt mij weer eens extra duidelijk dat het ontbreken van onderhoud pas echte natuurontwikkeling waarborgt.

Nirk Zijlmans, Magnoliastraat 11,
1031 VD Amsterdam.